

Regnskabsbemærkninger

Årsregnskab 2015

Arbejdsmarkeds- og overførselsområdet

Regnskabsresultat

Beløb i 1000. kr. (2015 P/L) (- = mindreforbrug/indtægt)	Regnskab 2014	Budget 2015	Korr. Budget 2015	Regnskab 2015	Afvigelse
Erhvervsgrunduddannelsers skoleophold	10.632	10.534	10.468	9.859	-609
Integrationsprogram og introduktionsforløb m.v.	1.708	805	6.130	13.840	7.710
Kontanthjælp til udlændinge omfattet af integrationsprogrammet.	16.302	14.888	24.504	25.284	780
Sygedagpenge	141.708	131.910	136.667	137.236	569
Sociale formål	1.865	2.678	1.481	1.716	235
Kontanthjælp	90.285	87.232	87.083	82.362	-4.721
Kontanthjælp vedrørende visse grupper af flygtninge	0	0	4	3	-1
Aktiverede kontanthjælpsmodtagere	72.545	44.159	68.689	67.786	-903
Dagpenge til forsikrede ledige	166.216	153.538	152.529	160.947	8.418
Særlig uddannelsesordning og midlertidig arbejdsmarkedsydelsesordning	4.986	694	799	63	-736
Revalidering	10.018	16.375	7.489	6.831	-658
Løntilskud m.v. til personer i fleksjob og personer i løntilskudsstillinger	122.807	127.502	127.428	124.006	-3.422
Ressourceforløb	16.497	49.359	50.484	52.335	1.851
Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	45.771	50.602	50.072	50.557	485
Beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige	10.782	8.279	7.301	9.489	2.188
Seniorjob til personer over 55 år	11.901	12.408	10.666	10.938	272
Beskæftigelsesordninger	20.610	24.302	29.390	31.552	2.162
I alt	744.632	735.265	771.184	784.804	13.620

Der er på politikområdet et merforbrug på 13,6 mio. kr., hvilket svarer til en forbrugsprocent på 101,8.

Der er et merforbrug vedrørende introduktionsprogram og introduktionsforløb efter integrationsloven på 7,7 mio. kr. Her i indgår et merforbrug på 2 mio. kr. vedrørende et projekt, hvor der i 2016 indgår tilsvarende ekstern finansiering. Der er en merudgift på 3 mio. kr. vedrørende udgifter til opkvalificering og danskundervisning, som følge af flere flygtninge. Endvidere er der en merudgift på 2,8 mio. kr. vedrørende Sprog-

center Viborg, som især skyldes flere flygtninge og at sprogcentret først får den sidste halvdel af modultaksten, når testen er gennemført.

Vedrørende dagpenge til forsikrede ledige er der et merforbrug på 8,4 mio. kr. Udgiften i 2015 er dog 5,3 mio. lavere end i regnskab 2014.

Kontanthjælp udviser en mindreudgift på 4,7 mio. kr., som primært vedrører uddannelsesyndelse, som følge af, at flere unge er kommet i uddannelse eller job.

Arbejdsmarkeds- og overførselsområdet

Fokusområder

Demokratisk medborgerskab som ståsted – frikommuneforsøg.

Viborg Kommune har de seneste par år omlagt store dele af den beskæftigelsesrettede indsats med henblik på at styrke kvaliteten i indsatsen samtidig med at ressourceanvendelsen optimeres i regi af frikommunen. Frikommuneforsøgene er grupperet i 3 hovedtemaer, hvor status er:

- **Borgeren får og tager ansvar for eget forløb**

Evalueringer viser, at borgerne i øget grad er inddraget og aktive i eget forløb. Borgerne inddrages og deres forslag indgår i målfastsættelsen med sparring fra sagsbehandler. Der er fortsat fokus på løbende at udvikle, hvordan borgernes forberedelse inden mødet med jobcenteret kan styrkes og hvordan borgerne kan gøres mere aktive under deres ledighedsforløb.

- **Mere for pengene – mindre tid til administration og mere tid til indsats direkte med borgeren**

Jobcenteret har indført differentiering af indsatsen, så borgernes kontakt og aktivering afspejler, hvor meget de kan selv. LEAN og forenkling/reduktion i antallet af arbejdsgange er højt på dagsordenen i jobcenteret, og der er gennemført mange forbedringer.

- **Viden om, hvad der virker**

Jobcenteret har fokus på at skaffe viden om, hvad der virker og at synliggøre dette i dialogen med borgeren. Jobcenteret indgår i flere projekter vedr. måling af borgerens progression og har indkøbt IT-systemer, der dels måler borgernes progression og dels måler effekten af tilbuddene.

Beskæftigelsesplanens indsatser og målsætninger

Generelle arbejdsmarkedsudfordringer i Viborg Kommune 2015:

- Stagnerende arbejdsstyrke og stigende arbejdskraftefterspørgsel
- Et stort antal borgere uden for arbejdsstyrken = flere skal forsørges af fællesskabet
- Større kvalifikationskrav = ufaglærte jobs nedlægges

Der er inden for nogle fagområder/brancher flaskehalse på arbejdsmarkedet og for at understøtte virksomhedernes vækstmuligheder er det nødvendigt at forsøge at tiltrække arbejdskraft fra andre dele af landet samtidig med at unge og ledige i størst mulig omfang skal opkvalificeres/uddannes inden for områderne med mangel på arbejdskraft.

Uddannelsesinstitutioner, faglige organisationer, a-kasser, ViborgEgns Erhvervsråd og jobcenter Viborg samarbejder om opgaven med at sikre kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne – et samarbejde der har styrket indsatsen.

Status i forhold til lokale målsætninger:

- Andel af delvis raskmeldte: 12,5 % i Viborg, Landsplan = 11,6 %
Antallet af langvarige sygedagpengesager er steget fra 222 i jan 2015 til 233 i nov. 2015.
Der er gennemført en brugerundersøgelse, som viser markant fremgang i tilfredsheden i forhold til sidste år.
- Antallet af langvarige ledighedsydelsessager er faldet fra 101 i jan 2015 til 67 i dec. 2015.
- Antallet af borgere i ressourceforløb i 2015 svarer til 286 helårspersoner.
- Antallet af borgere i virksomhedspraktik/løntilskud i 2015 er på 377 helårs, i 2014 var tallet 409 helårspersoner.
- Flere unge på offentlig forsørgelse er startet i uddannelse – øget fra 4,0 % i jan. 2014 til 5,5 % i 2015. For august 2014 var andelen 8,7 % og i august 2015 7,2 %.

Reformer

Beskæftigelsesreformen er implementeret – en del af lovkravene er vi som frikommune stadig fritaget for.

Pr. 1. januar 2016 omlægges indsatsen målrettet principperne for den nye økonomimodel og ændrede statsrefusioner.

Arbejdsmarkeds- og overførselsområdet

Effektmål

	Mål i 2015	Resultat	
Beskæftigelsesministerens mål 2 Det er regeringens mål, at færre skal modtage offentlig forsørgelse, og at flere skal opnå en tilknytning til arbejdsmarked. Det er derfor vigtigt, at kommunerne understøtter implementeringen af både reform af førtidspension og fleksjob, kontanthjælpsreform og reformen af sygedagpenge. Kommunerne skal prioritere en forebyggende, tværfaglig og sammenhængende indsats, så den enkelte borger kan blive hjulpet til en tilknytning til arbejdsmarked. Målet vil ligeledes sætte fokus på vigtigheden af, at der gøres en tidlig og bedre indsats for at bringe langtidssygemeldte tilbage til job, ligesom målet vil understøtte integrationsindsatsen, idet ikke-vestlige indvandrere er overrepræsenteret i gruppen af langvarige modtagere af offentlig forsørgelse.	Der er ikke fastsat mål – ministermål og tilgængelige målinger først efter den politiske behandling af mål og midler.	Måles officielt gennem jobindsats via andelen af langtidsforsørgede med virksomhedsrettet tilbud (virksomhedspraktik, løntilskud eller nytteindsats) i de sidste 6 mdr. I jan. var andelen 28,4 % og i aug. 2015 var andelen steget til 30,4 %. På landplan var andelen i jan. 2015 på 26,6 % og i aug. 2015 faldet til 25,8 %.	
Beskæftigelsesministerens mål 3 Det er afgørende, at jobcentre har fokus på bekæmpelsen af langtidsledighed ikke mindst set i lyset af den løbende indfasning af en 2-årig dagpengeperiode. Det er vigtigt, at jobcentrene har fokus på at sikre en tidlig og forebyggende indsats over for de ledige, der er i risiko for at blive langtidsledige, således at flere igen får fodfæste på arbejdsmarkedet. Langtidsledige defineres ved en ledighed på 80% af tiden inden for de seneste 52 uger.	Der er ikke fastsat mål – ministermål og tilgængelige målinger først efter den politiske behandling af mål og midler.	I jan. 2015 havde vi 461 langtidsledige. I nov. 2015 var tallet faldet til 410 langtidsledige.	
Beskæftigelsesministerens mål 4: Der er behov for et øget fokus på virksomhedssamarbejdet. Jobcentrene skal levere en proaktiv og systematisk hjælp til rekruttering af arbejdskraft, uddannelse og opkvalificering samt fastholdelse af medarbejdere fx i forbindelse med længerevarende sygemelding.	Der er ikke fastsat mål – ministermål og tilgængelige målinger først efter den politiske behandling af mål og midler.	Samarbejdsgraden med virksomhederne i Viborg ligger jan. – jul. 2015 på 35,5 % mod 34,5 % i samme periode 2014. På landsplan er tallet jan. – jul. 2015 på 32,3 % og for samme periode i 2014 på 32 %.	

Arbejdsmarkeds- og overførselsområdet

Effektmål

	Mål i 2015	Resultat	
Andel af ledige og sygemeldte Andelen af ledige og sygemeldte er lavere eller minimum på samme niveau som i 2011. <i>Niveau 2011:</i> <i>Kontanthjælp: 2,9 %</i> <i>Forsikrede ledige: 3,2 %</i> <i>Sygedagpenge: 2,6 %</i>	Kontanthjælp: 2,3 % Uddannelseshjælp: 1,3 % Forsikrede: 2,3 % Sygedagp.: 2,2 %	På kontanthjælp/uddannelseshjælp er andelen steget, mens den er faldet for både forsikrede ledige og sygemeldte.	
Gennemsnitlig varighed på offentlig forsørgelse Den gennemsnitlige varighed på offentlig forsørgelse er bedre eller minimum på samme niveau som i 2011. <i>Niveau 2011:</i> <i>Kontanthjælp: 31,5 uger</i> <i>Forsikrede ledige: 18,5 uger</i> <i>Sygedagpenge: 10,9 uger</i>	Jan – nov 2014 og 2015: Kontanthjælp: 32,3 og 33,1 uger Uddannelseshjælp: 26,6 og 26,4 uger. Forsikrede: 14,9 og 14,5 uger Sygedagpenge: 10 og 9,7 uger	På kontanthjælp/uddannelseshjælp er varigheden steget, mens den er faldet for uddannelseshjælp, forsikrede ledige og sygemeldte.	
Fastholdelse i job/uddannelse Fastholdelsen i job/uddannelse 3 mdr. efter afslutningen på offentlig forsørgelse er bedre eller minimum på samme niveau som i 2011. <i>Niveau 2011:</i> <i>Kontanthjælp: 49,3 %</i> <i>Forsikrede ledige: 54,1 %</i> <i>Sygedagpenge: 52,9 %</i>	Kontanthjælp: 33,6 % Uddannelseshjælp – her findes ingen opgørelse. Forsikrede: 57,7 % Sygedagpenge: 55,4 %	Seneste data er for 2. kvartal 2014. Kontanthjælpsgruppen er nu delt op i 2 – dels kontanthjælp og dels uddannelseshjælp – og der ikke er fastholdelsesdata på uddannelseshjælpsområdet. Fastholdelsen for både forsikrede ledige og sygemeldte er øget.	

Beskæftigelsestilbud

Regnskabsresultat

Beløb i 1000. kr. (2015 P/L) (- = mindreforbrug/indtægt)	Regnskab 2014	Budget 2015	Korr. Budget 2015	Regnskab 2015	Afvigelse
Faste ejendomme	0	0	0	100	100
Ungdommens Uddannelsesvejledning	6.997	7.081	8.510	8.321	-189
Produktionsskoler	3.922	3.797	3.772	3.709	-63
Beskyttet beskæftigelse	-1.667	-1.393	144	-1.442	-1.586
Løn til forsikrede ledige ansat i kommuner samt til alternativt tilbud	1.250	761	2.465	1.626	-839
Servicejob	0	146	-7	0	7
I alt	10.502	10.392	14.884	12.313	-2.571

Der er på politikområdet en mindreudgift på 2,6 mio. kr., hvilket svarer til en forbrugsprocent på 82,7.

Den væsentligste del af mindreudgiften vedrører Trepas, hvor der er en mindreudgift på 1,9 mio. kr. Beløbet er planlagt anvendt til renovering af bygninger og maskiner samt færdiggørelse af nyt væksthushafsnit.

Endvidere er der en mindreudgift på 0,8 mio. kr. vedrørende løn til forsikrede ledige med løntilskud på grund af ændret lovgivning.

Beskæftigelsestilbud

Fokusområder

Ungdommens Uddannelsesvejledning:

Pr. august 2014 trådte en reform af UU-vejledningen i kraft samtidig med reform af erhvervsuddannelserne.

Der er sket en fokusering af vejledningsindsatsen mhp. en tidligere, bedre og mere målrettet indsats over for unge med risiko for ikke at fortsætte i en ungdomsuddannelse - gennem introduktionskurser til de erhvervsrettede uddannelser og ved fremrykning og forbedring af uddannelsesparathedsvurderingen. Det blev forudsat, at der kun skulle tilbydes personlig vejledning til de ca. 20 % unge, der har særlige vejledningsbehov. Vejledningen af øvrige unge baseres på digitale midler som UddannelsesGuiden og e-vejledning.

Reform af UU-vejledningen er implementeret i tæt samarbejde med grundskolen og ungdomsuddannelserne.

I Viborg endte vi med at yde personlig vejledning på et niveau på ca. 25 %, som er den andel, der er vurderet ikke uddannelsesparat.

Der er gennemført et vellykket opkvalificeringsforløb for medarbejderne i forhold til dels at yde kollektivvejledning dels relationsdannelse og dialog med unge med særlige vejledningsbehov.

Beskytte beskæftigelse:

Antallet af borgere i beskyttet beskæftigelse forventes fortsat at være faldende. Tilgangen vil komme via unge, der afslutter STU-forløb og som har brug for opkvalificering og træning i arbejdspladskultur m.v. forud for evt. ansættelse i løntilskudsjob for førtidspensionister eller som en del af et ressourceforløb.

Antallet af pladser i beskyttet beskæftigelse justeres løbende og i takt med behovet samt oprettelsen af løntilskudspladser for førtidspensionister. Der har ikke været nedgang i 2015.

4 pladser i beskyttet beskæftigelse på Nørremarken (Nu Jobigen) er konverteret til støtte af borgere i løntilskud på ordinære arbejdspladser mhp. at få så mange som muligt knyttet på ordinære arbejdspladser som muligt.

Løn til forsikrede ledige ansat i løntilskudsjob hos Viborg kommune:

Den faldende ledighed kombineret med lovændringer på området betyder, at kun få ledige vil blive ansat i kommunale løntilskudsjob.

Lovgivningen blev ændret pr. 1. januar 2015 så ledige nu kun kan ansættes 4 mdr. i offentlig løntilskud og desuden er løntilskudstaksten reduceret fra 143,14 til 109,06 kr./time.

Dette betyder, at der i 2015 har været 97 personer – svarende til 22 helårspersoner ansat i kommuner med løntilskud.

I 2014 var tallene: 134 personer svarende til 23 helårspersoner.

Beskæftigelsestilbud

Effektmål

	Mål i 2015	Resultat	
Beskæftigelsesministerens mål 1: Flere unge skal have en uddannelse. Jobcentrene skal have maksimalt fokus på at sikre implementeringen af kontanthjælpsreformen og dermed understøtte, at unge ikke bare påbegynder, men også gennemfører en ordinær uddannelse, samt at unge med komplekse problemstillinger af faglig-, social- eller helbreds-mæssig karakter får den nødvendige hjælp og støtte, så vi sikrer, at flere unge kommer i varig beskæftigelse. Det skal ses i lyset af, at en uddannelse er en afgørende forudsætning for at den enkelte er rustet til fremtidens arbejdsmarked.	Der er ikke fastsat et mål.	Det seneste officielle tal på området er fra august 2015. Andelen af unge på offentlig forsørgelse i Viborg, der påbegynder en ordinær uddannelse på SU eller elevløn er steget fra 5,3 % i jan. 2015 til 6,7 % i august 2015. Andelen af unge på offentlig forsørgelse på landsplan, der påbegynder en ordinær uddannelse på SU eller elevløn er steget fra 4,3 % i jan. 2015 til 7,0 % i august 2015.	
Løntilskud til førtidspensionister (skånejob) En stigning af antallet af løntilskud til førtidspensionister (skånejob) på 5 % pr. år.	206	197 førtidspensionister er ansat i løntilskudsjob ved udgangen af 2015. Gennem Nørremarkens indsats samt samarbejdet om indsatser for elever, der afslutter STU er antallet steget i 2. halvår af 2015 – men som forventet er måltallet ikke nået fuldt ud.	

Socialområdet

Regnskabsresultat

Beløb i 1000. kr. (2015 P/L) (- = mindreforbrug/indtægt)	Regnskab 2014	Budget 2015	Korr. Budget 2015	Regnskab 2015	Afvigelse
Erhvervsejendomme	0	0	0	14	14
Driftsikring af boligbyggeri	1.119	763	758	1.115	357
Specialpædagogisk bistand til voksne	7.485	9.253	9.192	8.629	-563
Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov	11.191	10.124	11.672	9.068	-2.605
Kommunal tandpleje	3.368	3.498	3.496	3.383	-113
Andre sundhedsudgifter	508	1.328	1.327	1.022	-305
Indtægter på den centrale refusionsordning	-8.681	-8.933	-8.943	-7.159	1.784
Plejefamilier og opholdssteder mv. for børn og unge	302	0	1.879	2.104	225
Ældreboliger	-5.062	-5.361	-5.365	-4.913	452
Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	33.650	36.555	36.738	37.793	1.055
Forebyggende indsats for ældre og handicappede	200.924	215.763	206.367	217.077	10.710
Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	2.623	1.116	1.115	391	-724
Botilbud for personer med særlige sociale problemer	8.007	5.593	7.600	6.875	-725
Alkoholbehandling og behandlingshjem for alkoholskadede	2.641	3.620	2.300	1.877	-423
Behandling af stofmisbrugere	17.542	15.180	16.706	19.310	2.603
Botilbud til længerevarende ophold	53.157	51.311	50.704	40.642	-10.062
Botilbud til midlertidigt ophold	26.422	21.729	25.147	31.274	6.127
Kontaktperson- og ledsageordninger	5.293	4.976	5.039	4.822	-217
Beskyttet beskæftigelse	22.124	21.664	20.920	21.121	201
Aktivitets- og samværstilbud	35.790	38.826	43.545	41.931	-1.614
Øvrige sociale formål	3.691	3.733	-5.304	3.876	9.179
I alt	422.093	430.738	424.894	440.250	15.343

Der er en forbrugsprocent på politikområdet på 103,6 svarende til en merudgift på 15,4 mio. kr. På myndighedens (visitationens) område er der en merudgift på 24,1 mio. kr. Der er både merudgifter til køb af pladser på egne tilbud samt til køb af pladser på eksterne tilbud. Merudgiften på eksterne tilbud vedrører især køb af pladser hos regioner og i mindre grad hos private leverandører og andre kommuner.

På driften (egne tilbud) er der en mindredrift på 8,9 mio. kr. Mindredriften fordeler sig med 2,9 mio. kr. på handicap, 3,8 mio. kr. på psykiatri, 1,8 mio. kr. på udsatte samt 0,4 mio. kr. på øvrige områder. Der er iværksat en økonomisk genopretningsplan med henblik på at skabe budgetbalance inden for Socialområdet.

Socialområdet

Fokusområder

Organisation

Politikområdet Socialområdet består af de tre driftsområder - Handicap, Psykiatri og Udsatte - samt myndighedsafdelingen, Socialafdelingen. Inden for Socialområdet leveres en bred vifte af tilbud til borgere, der har eller er i risiko for at få begrænsninger i deres fysiske, psykiske og/eller sociale funktionsevne. Der leveres hvert år tilbud til i alt ca. 1.200 borgere. For nogle borgere er der tale om kortvarige forløb, mens andre borgere har behov for en længerevarende og mere omfattende støtte. Målgrupper, faglige metoder og teknologiske løsninger er under stadig udvikling, hvorfor der kontinuerligt arbejdes på at udvikle og levere fleksible og målrettede tilbud til borgene ud fra nærhedsprincippet og princippet om mindst mulig indgriben.

Der arbejdes videre med samme effektmål i 2016 som gælder for 2015, mens der udarbejdes nye effektmål for 2017 med afsæt i den nye Socialpolitik. På socialområdet er der foretaget følgende tiltag:

Handicap

- Bofællesskab Asmild Toft. Første spadestik blev taget i marts 2015 og forventes at stå færdig med indflytning april 2016.

Psykiatri

- Center For Mestring er etableret med seks spor, som borgeren kan følge. Status på SAU-møde d. 25. februar 2016
- Socialt akuttilbud/fleksibel natstøtte til borgere med psykiske lidelser er etableret. Status på SAU-møde den 7. januar 2016.

Udsatte

- Fortsat forankring af hjemløsestrategien og Housing First princippet. Der blev afholdt et kick-off seminar d. 26. marts 2015.

Fokusområder på tværs af socialområdet

Der blev arbejdet med følgende tværgående fokusområder i 2015:

- Styrkelse af borgernes recovery og egenmestring via rehabiliterende faglige indsatser
- Styrkelse af borgerens sociale relationer og netværk via samarbejdet med frivillige
- Øget brug af velfærdsteknologi og informationsteknologi, hvor det skaber værdi for den enkelte borger
- Mere smidig sagsbehandling og øget inddragelse af borgerne i eget forløb
- Fortsat fokus på økonomisk styring med henblik på at sikre balance og optimal udnyttelse af de afsatte midler

Disse fokusområder blev i 2015 indarbejdet med konkrete visioner og målsætninger i Viborg Kommunes nye Socialpolitik. Samtidig er Socialområdets tilbud blevet udviklet gennem realisering af tiltagene i de politisk godkendte kapacitetsanalyser inden for henholdsvis handicapområdet (maj 2013) og psykiatriområdet (juni 2014), samt beskrivelsen af fremtidens forsorgsindsats inden for udsatteområdet (september 2013).

- Styrkelse af borgernes recovery og egenmestring via rehabiliterende faglige indsatser – *er omsat til effektmål (se nedenfor)*
- Styrkelse af borgerens sociale relationer og netværk via samarbejdet med frivillige – *er omsat til effektmål (se nedenfor)*
- Øget brug af velfærdsteknologi og informationsteknologi, hvor det skaber værdi for den enkelte borger – *er omsat til effektmål (se nedenfor)*

Socialområdet

- Mere smidig sagsbehandling og øget inddragelse af borgerne i eget forløb
 - Projekt "smartere arbejdsgange i Socialafdelingen" har optimeret arbejdsgange for de enkelte sagsbehandlingsprocedurer
 - Sideløbende med ovenstående har Socialafdelingen implementeret Voksenudretningsmetoden (VUM) som udredningsmetode i sagsbehandlingen. VUM tager udgangspunkt i borgerens ressourcer for at understøtte muligheden for at mestre eget liv. Konkret indebærer metoden, at der sættes klare mål for støtten gennem en borgerinvolverende og resourcefokuseret tilgang.
- Fortsat fokus på økonomisk styring med henblik på at sikre balance og optimal udnyttelse af de afsatte midler
 - Det nye økonomistyringssystem, Calibra, er blevet implementeret for at skabe bedre overblik og mere tydelig ledelsesinformation.

Der er iværksat en økonomisk genopretningsplan med henblik på at skabe budgetbalance inden for Socialområdet.

Øget recovery og egenmestring

Der arbejdes ud fra en recovery-orienteret tilgang, og med rehabilitering som den overordnede faglige ramme i tilbuddene på Socialområdet. Rehabilitering handler om, at den enkelte borger i størst muligt omfang genvinder, udvikler eller vedligeholder sin funktionsevne, så borgeren opnår størst mulig grad af selvhjulpenhed. Dette fordrer en tæt kobling til den beskæftigelsesrettede indsats. Tendensen, særligt for de unge, er at der med afsæt i de nye beskæftigelsesreformer arbejdes hen mod en højere grad af fastholdelse og inklusion på arbejdsmarkedet i eksempelvis mikroflexjob.

Med den nye førtidspensionsreform fra 2013 er udgangspunktet, at borgere under 40 år ikke skal tilkendes førtidspension, men skal støttes i at bevare en tilknytning på arbejdsmarkedet ved et bedre tværsektorielt samarbejde mellem beskæftigelsesområdet og tilbuddene i Socialområdet. Denne tendens betyder, at tilbuddene i Socialområdet er under stadig forandring, hvor trenden går mod understøttelse af egenmestring samt af et mere rummeligt arbejdsmarked.

Overordnet set understøtter de tværgående tiltag på Socialområdet samt effektmålene den recovery-orienterede tilgang ved at have fokus på, at borgeren skal hjælpes til at kunne mere selv. Den nye Socialpolitik har med ét af fire hovedtemaer – "Mestring og medansvar" – fokus på at hjælpe og støtte borgeren i at mestre eget liv. Dette støtter også op om den recovery-orienterede tilgang. Herudover har Socialpolitikken blandt andet "Beskæftigelse og uddannelse" som et af hovedtemaerne. Formålet er, at borgerne skal lave meningsfuld og værdiskabende beskæftigelse, forstået bredt, så de opnår forbedret livskvalitet og får mulighed for at dygtiggøre sig. Der er afholdt en recovery-konference d. 12. juni 2015 med det formål at få fornyet fagligt input og inspiration til arbejdet med psykosocial rehabilitering i Viborg Kommune. Der arbejdes fortsat på implementering af recovery.

Effektmål

	Mål i 2015	Resultat
Øget recovery og egenmestring		
<u>Øget livskvalitet</u>	Min. 50% af borgerne i midlertidige botilbud oplever en forbedring af deres selv-vurderede livskvalitet.	De tre effektmål er slået sammen til én samlet undersøgelse inden for hvert af områderne. <u>Handicap (Tårnly, Safranvej)</u> I interviews peger unge på handicapområdet på, at de har en relativ god selv-vurderet livskvalitet og ser positivt på det at kunne tingene selv. Der er potentiale til forbedring i forhold til at få mere indhold i hverdagen, blive bedre (og få lov) til at klare tingene selv, fokus på at bruge hinanden som netværk mv. Status på støttebehov, december 2015 (<i>antal fra dec. 2014</i>): Niveau 2: 1 person (0) Niveau 3: 10 personer (11) Niveau 4: 3 personer (7) Niveau 5: 3 personer (4) I alt 17 personer (22) <u>Psykiatrien (stokrosevej)</u> På baggrund af screeningsrapporten kan der arbejdes særligt med "Inddragelse og involvering" og "Håb og udvikling" i forhold til at forbedre borgernes recovery-proces. Det handler om at italesætte og synliggøre håbet i hverdagen samt arbejdet med 'det hele liv'. Herudover at arbejde med hvem der bestemmer hvad. Status på støttebehov, december 2015 (<i>antal i 2014</i>) Niveau 4 = 5 personer (3) Niveau 5 = 12 personer (14) I alt= 17 personer (17)

Socialområdet

	Mål i 2015	Resultat	
		<u>Udsatte (Vibohøj):</u> Effektmålet operationaliseres samlet set som dét at kun have været indskrevet én gang på Vibohøj samt at have en så kort opholdstid som muligt. Gennemsnitligt antal opholdsdage: 2013: 47 2014: 52 2015: 47 Forhold ml. antal førstegangsskrivninger og årlige antal indskrivinger: 2013: 195/434 (45 %) 2014: 177/364 (49 %) 2015: 205/412 (50 %)	
<u>Aktør i eget liv</u>	Min. 50 % af borgerne i midlertidige botilbud oplever, at de i højere grad er blevet aktør i eget liv og har fået større tro på egne evner		
<u>Øget mestring af eget liv</u>	Min. 50 % af borgerne i midlertidige botilbud opnår øget egenmestring med deraf følgende reduceret støttebehov		

Socialområdet

	Mål i 2015	Resultat	
<u>Øget beskæftigelse</u>	Der etableres en struktureret samarbejdsmodel med Jobcenter Viborg om fleks- og skånejobs for borgere inden for socialområdet	Tiltag for at styrke den beskæftigelsesrettede indsats: - Udvidelse af tilbuddet i caféen i Sundhedscentret - Der lægges op til at der laves et mere arbejdsmarkedsrettet samarbejde med Arbejdsmarkedsområdet - 'Beskæftigelse og uddannelse' er et fokusområde i Socialpolitikken - Center for Mestring har som et af de overordnede formål at bringe den enkelte borger tættere på arbejdsmarkedet eller i uddannelse - Etablering af praktikker til bostøtten i handicap.	
Styrket frivillighedsindsats			
Styrkelse af borgerens sociale relationer og netværk via samarbejdet med frivillige	Min. 10 % af de adspurgte borgere oplever, at de har fået styrket deres sociale relationer i betydningsfulde fællesskaber i samspillet med frivillige	Med inspiration fra 'Team Tivilling' har Socialområdet indkøbt fire løbestole, som skal anvendes af borgere i socialområdets tilbud sammen med frivillige. Tiltaget skal styrke relationen mellem borger og frivillig i et meningsfyldt samvær. Der arbejdes på at skabe en relation til en løbeklub, som vil være frivillige på området (3 ved Katrinehaven, 1 ved Guldblommevej)	
Øget rekruttering og fastholdelse af frivillige via indsamling af viden om motivation og tilfredshed blandt frivillige i Socialområdet	Antallet af frivillige i Socialområdet skal samlet øges med min. 10 % (i forhold til baseline 2014)	Opgørelse december 2015 (<i>antal i 2014</i>): 30 inden for handicap 38 inden for psykiatri 46 inden for udsatte I alt: 114 (124)	

Socialområdet

	Mål i 2015	Resultat	
Socialområdet som et attraktivt sted at være frivillig	Alle ledelsesområder formulerer mål for deres frivillighedsindsats.	Det er under udvikling	
Forebyggelse af livstilssygdomme			
<u>Rygning</u> Andelen af daglige rygere blandt borgere i tilbud inden for Socialområdet skal reduceres via en målrettet indsats.	Alle rygere inden for Socialområdet gives tilbud om til at deltage i et rygestopforløb	Orientering om rygestopforløb via: <u>Handicap:</u> - Bruger-pårørenderådsmøde - Medarbejdere - Plakater i støttecenter og andre kommunikationsindsatser - Tydelig markering af rygestopinstruktør med t-shirt for at komme i dialog med borgerne. - På STU er der endvidere en politik om, at lærerne ikke må ryge sammen med eleverne <u>Psykiatri:</u> - Der tilbydes rygestopkurser - løbende mulighed for tilbud inspireret af 'Kom og kvit' ved Center for Mestring <u>Udsatte:</u> - Plakater og brochurer rundt omkring - Henvendelse til rygere på tilbuddene - information om rygestop er skrevet ind i informationsmateriale som gives ved nye henvendelser ved rusmiddelområdet. - Bedste metode: brugere der selv har gennemgået rygestopforløb og anbefaler det til andre	

Socialområdet

	Mål i 2015	Resultat	
	Min. 25 % af deltagere i rygestopforløbene er røgfrie ½ år efter endt forløb	<u>Handicap:</u> 4 borgere er startet på rygestopforløb i 2015. Hvoraf 3 er røgfri og én kun ryger sjældent. <u>Psykiatri:</u> Ca. 5 borgere er startet op med individuelt tilpassede indsatser. Yderligere 9 startede på rygestopforløb, hvoraf 1 stoppede helt og resten reducerede forbruget kraftigt. <u>Udsatte:</u> 2 borgere til rygestopforløb (har reduceret forbrug), 3 til råd og vejledning (én er nu røgfri). Yderligere 4 påbegyndte råd og vejledning i slutningen af 2015.	
<u>Kost og motion</u> Øget fokus på at skabe sundhedsfremmende aktiviteter i samarbejde med borgere og frivillige	Der afvikles min. 5 sundhedsfremmende aktiviteter inden for hvert ledesesområde (henholdsvis handicap, psykiatri og udsatte)	- Øget mulighed for adgang til fritidsaktiviteter gennem udvidet ledsagerordning (fx gratis adgang til ledsager i svømmehal) - STU: Motion/idræt to lektioner om uge - Mestringskurser med fokus på sundhed ved center for Mestring - Deltagelse i Sønderløbet	

Styrket indsats for implementering af velfærdsteknologi

Overordnet set er erfaringerne med brug af velfærdsteknologi rigtig gode på socialområdet, og der er senest sket følgende:

- Psykiatrimrådet har sammen med 8 andre kommuner modtaget Velfærdens Innovationspris for arbejdet med virtuel bostøtte. Viborg Kommune har efter projektperiodens afslutning har videreudviklet metoden. Metoden bruges i dag som et supplement til den ordinære bostøtte.
- Brugen af iPads i samarbejdet med borgerne udbredes på såvel handicapområdet som psykiatrimrådet på baggrund af meget positive erfaringer.
- Anvendelse og afprøvning af omsorgsteknologi – eksempelvis skylletoiletter.
- Infoskærme er taget i brug på en række institutioner. På Odinparken udvikles der i samarbejde med IT-firmaet Applikator udvidet brug af touch infoskærme til fx arbejdstidsplanlægning
- QR-koder ved Katrinehaven benyttes for at få info om den enkelte borger.
- I løbet af foråret 2015 er der opstillet PC'ere på en række lokaliteter.
- Indkøb af løbestole (ikke anvendt endnu)

Socialområdet

	Mål i 2015	Resultat	
<u>Forbedret livskvalitet</u>	Min. 25 % af borgerne inden for Socialområdet oplever en forbedring af deres selv-vurderede livskvalitet ved hjælp af iPads i arbejdet med borgerne	Erfaringerne med brug af iPads på STU har været så gode, at anvendelsen af iPads er blevet udbredt til resten af handicapområdet samt psykiatriområdet.	
<u>Øget egenmestring</u>	Min. 25 % af Socialrådets borgere får mulighed for at få mere struktur på hverdagen ved hjælp af inforskærme – og derigennem øget egenmestring	Tilbagemeldingerne fra tilbuddene der benytter inforskærme er, at det fungerer godt og skaber godt overblik over de oplysninger, der formidles ad den vej. Der arbejdes pt. på videreudvikling af infoskærmes funktioner. Der er i alt 19 inforskærme fordelt på 12 af Viborg Kommunes tilbud inden for socialområdet.	
<u>Forbedret arbejdsmiljø</u>	Min. 5 % af medarbejderne i Socialrådets tilbud oplever en reduktion af fysisk belastende arbejdsopgaver ved hjælp af værdsteknologiske arbejdsredskaber	Socialområdet er i en proces, hvor forskellige omsorgsteknologiske redskaber afprøves. Nogle redskaber viser sig at være meget ressourcekrævende i forhold til personale (fx spiserobotter), mens andre viser sig at være meget aflastende (fx lifte) - 3 skylletoiletter (yderligere 5 er planlagt installeret)	

Pensioner og boligstøtte

Regnskabsresultat

Beløb i 1000. kr. (2015 P/L) (- = mindreforbrug/indtægt)	Regnskab 2014	Budget 2015	Korr. Budget 2015	Regnskab 2015	Afvigelse
Personlige tillæg m.v.	8.987	9.281	10.159	8.805	-1.354
Førtidspension med 50% refusion (under afvikling)	35.649	34.542	33.665	34.339	674
Førtidspension med 65% refusion (under afvikling)	67.824	65.496	64.838	66.057	1.219
Førtidspension med 65% refusion (ny tilkendelser)	280.765	297.977	289.342	288.555	-787
Sociale formål (merudgifter og enkeltydelser)	1.958	2.620	1.942	1.973	31
Boligyldelse til pensionister	34.970	34.713	35.479	36.152	673
Boligsikring (til andre end pensionister)	31.115	31.024	32.206	32.663	457
I alt	461.267	475.653	467.631	468.544	913

Regnskabet for politikområdet viser en forbrugsprocent på 100,2%. Politikområdet tilførte kassebeholdningen 8,5 mio. kr. i forbindelse med budgetopfølgningen 30. september 2015.

Merudgifterne til førtidspensioner på 1,1 mio. kr.

- Merudgiften fremkommer på baggrund af ekstra mellemkommunale regninger, som ikke var kendt ved budgetopfølgningen 30. september 2015.

Mindre udgifter til personlige tillæg mv. på 1,3 mio. kr.

Boligyldelse og boligsikring viser et merforbrug på 1,1 mio. kr.

- Samlet er der en stigning i antal personer, som modtager boligstøtte på i alt 141. Ved budgetlægningen til 2015 vurderede Viborg Kommune, at der var behov for boligstøtte til 8.282 personer, men regnskabet viste, at 8.423 personer har modtaget enten boligyldelse eller boligsikring.

Pensioner og boligstøtte

Om politikområdet

Der beskrives ikke fokusområder og effektmål for politikområdet, pensioner og boligstøtte. I stedet beskrives opgaver og opgavefordeling i forbindelse med etablering af Udbetaling Danmark.

Førtids- og folkepension udgør indkomstgrundlaget for en stor gruppe borgere, og pensionen kan suppleres med bl.a. helbredstillæg og transbestemt personlige tillæg.

Et stort udbud af lejemøbler både til unge og til pensionister er en del af tilbuddet til borgerne, og boligstøtteområdet giver mulighed for, at alle borgerne har mulighed for at bo i lejlighederne.

Ydelserne inden for pensioner (førtids- og folkepension) og boligstøtte er overvejende lovbestemte.

Der er med virkning fra 1. januar 2013 indført nye regler om førtidspensioner. De nye regler adskiller sig blandt andet ved, at unge under 40 år ikke længere skal have førtidspension, men i stedet skal have en helhedsorienteret og tværfaglig indsats i et eller flere ressourceforløb. Personer over 40 år kan fortsat få tilkendt førtidspension. Men som udgangspunkt skal de først deltage i et ressourceforløb. Hvis det helt åbenbart ikke tjener noget formål at forsøge at udvikle arbejdsevnen, kan kommunen tilkende førtidspension, uden at borgeren først har været igennem et ressourceforløb.

Udbetaling Danmark

Udbetaling Danmark administreres af ATP og har siden primo 2013 overtaget ansvaret for følgende sagsområder:

- folkepension,
- førtidspension,
- boligstøtte,
- barselsdagpenge og
- familieydelser.

Opgaver, der fortsat varetages af kommunen:

- Personlige tillæg og enkeltydelser,
- almindelige helbredstillæg f.eks. medicin,

udvidet helbredstillæg til fodpleje, tandproteser og briller.